



La o sută de zile de guvernare „hibridă”, acumisto-socialistă, constatăm eșecul „dezoligarhizării” în versiunea rapidă, promisă până la preluarea puterii. Atunci se credea într-un blitzkrieg antioligarhic, în doi sau trei pași: se modifică legislația, procurorii și judecătorii corupți își fac benevol harakiri (își dau demisia) sau sunt eliminați operativ din sistem și înlocuiți cu persoane integre, nu neapărat cu experiență în domeniu, care, la rândul lor, îi trimit la închisoare, pe bandă rulantă, pe politicienii și funcționarii corupți. Socoteala de acasă însă nu s-a potrivit cu cea de la târg, realitatea s-a dovedit a fi mai complicată decât au crezut Maia Sandu și Andrei Năstase, apelurile lor la demisie „in corpore” au răsunat ca în pustiu și schimbările așteptate cu sufletul la gură de partea naivă a votanților ACUM întârzie și ei trăiesc clipe de dezamăgire, spre satisfacția „realiștilor” care anticipau că „nimic nu se va schimba”, scrie Nicolae Negru pe www.ziarulnational.md, preluat de Romanian Global News.

Lupta cu umbra lui Plahotniuc

În lipsa lui Plahotniuc, care a fost lăsat să fugă, „dezoligarhizarea” e o luptă cu umbra acestuia, reducându-se la epurări și partajări, nu întotdeauna decente, în contextul promisiunilor de depolitizare a instituțiilor de stat. Impresia e că se face repolitizarea acestora. Ultimul exemplu e reforma Procuraturii, care reformă, după cum scrie ex-președintele Curții Constituționale, Alexandru Năstase, se rezumă de fapt la schimbarea modului de selectare a procurorului general și nu vizează independența procesuală a procurorilor de caz, care, dacă s-ar respecta, ar reduce mult din influența politicului asupra procuraturii.

Se mai anunță și o campanie masivă de epurări în rândurile procurorilor și judecătorilor. În Albania s-a procedat la fel, dar rezultatele nu s-au reflectat în percepția cetățenilor privind corupția, albanezii nu s-au convins că justiția epurată e mai puțin coruptă decât cea coruptă. Și la noi rezultatele ar putea fi asemănătoare. Faptul că cineva posedă proprietăți nedeclarate, iar altcineva nu ar putea fi un indiciu al profesionalismului sau al capacității de camuflare a veniturilor ilicite. După cum îmi spunea un judecător, într-o discuție privată, când ești rugat în genunchi să încalci legea, refuzul de a lua bani pentru acest risc ar semăna a prostie.

Primul câștigător

Deocamdată, primul câștigător cert al procesului de „dezigligrizare” e Igor Dodon. El a obținut „pârghii” instituționale noi – CNA, Ministerul Apărării, SIS, Curtea Constituțională, Consiliul Suprem de Securitate cu împuterniciri sporite, dar cel mai important – a reușit să spargă zidul izolării internaționale: a fost telefonat de președintele german Steinmeier, a fost primit la Bruxelles de noul președinte al Parlamentului European, David-Maria Sassoli, și – surprinzător, fără vreun prilej explicabil - de secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg, iar curând va merge la New York și va ține un discurs la tribuna Adunării Generale a ONU, în locul Maiei Sandu, care e prinsă cu chestiuni mult mai urgente decât cele de politică externă.

Dintr-un președinte nefrecventabil, un fel de „pudel al lui Putin” (în expresia lui Băsescu, care, mai apoi, le-a recomandat acumuștilor să facă alianță cu PSRM), Dodon a devenit într-o perioadă scurtă un fel de vedetă europeană, care, dispunând cele mai multe mandate, a cedat puterea Maiei Sandu și lui Andrei Năstase. Paradoxal, deși profită de beneficiile guvernării, Dodon (și PSRM) nu „plătește” pentru aceasta, popularitatea sa rămânând la o cotă stabilă.

Al doilea câștigător

Putin este cel de-al doilea câștigător cert, despre Rusia lui vorbindu-se, pentru prima dată în ultimul deceniu, într-o cheie pozitivă, pentru contribuția la „eliberarea” Republicii Moldova de un oligarh rău. Dacă Putin nu se răstia la Dodon, alianța ACUM-PSRM nu se forma. Prezența Rusiei se reconstituie în Republica Moldova, am trecut printr-o „vară rusească” în 2019, comparativ cu „primăvara europeană”, din 2009, și dacă va continua în același ritm vom avea și o toamnă, și o iarnă sub semnul revanșei ruse.

Schimbările din politica editorială a unor televiziuni „independente” reflectă vigoarea contracurentului rusesc. Sursele aparent europene nu ar trebui să ne înșele, căci banii circulă pe căi nebănuite în ziua de azi. Iar războiul hibrid e periculos prin aceea că îmbracă haina „adevărului alternativ”. Întâmplător să fie faptul că „dezigligrizarea” de până acum s-a soldat cu acordarea de împuterniciri suplimentare lui Dodon și s-a manifestat cel mai pregnant în efortul de a restabili influența Rusiei în Republica Moldova?

Practica autohtonă bate gramatica occidentală

Nici în lupta promisă cu monopolurile economice și comerciale nu s-au înregistrat progrese notabile, se pare că practica autohtonă bate gramatica occidentală a noilor miniștri, care încă nu s-au hotărât cum să procedeze.

Cu certitudine, miliardul furat îl vor plăti în continuare cetățenii, deși în campania electorală și acumistii, și socialiștii au promis să ia această povară de pe umerii lor. În general, noua guvernare nu pare să aibă idei sau strategii care țin de domeniul economic și social, preferând să activeze în continuare în regimul „dezvăluirilor”, al contabilizării unor scheme frauduloase rămase „moștenire” de la guvernarea PD, care dezvăluiri însă produc un ecou tot mai slab și nu se răsfrâng asupra deficitului bugetar.

Unii respiră mai ușor

Ce au câștigat cetățenii? „Se respiră mai ușor în această țară”, cred Năstase și Dodon. Ei cu siguranță răsuflă mai ușor. Ce cred însă cetățenii nu se știe, sondaje credibile nu au apărut încă. Cum era și de așteptat, rândurile PD au început a se rări, iar ale PSRM, PAS și PPDA - a se îndesi.

Concluzia generală a acestor o sută de zile de guvernare ACUM-PSRM e că, deocamdată, e devreme să tragem niște concluzii. Suntem cobaii unui experiment care întrunește „consensul” unor jucători internaționali importanți care urmăresc scopuri diferite. Trăim într-o fabulă modernă: racul, broasca și o știucă s-au apucat să ducă sacul Republica Moldova din punctul A în punctul B, deși unul dintre ei, cel mai puternic, consideră că sacul îi aparține și nu trebuie să ajungă nicăieri.